

Õiguskantsler

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS
Alus: ÕKS § 23 lg 8, AvTS § 35 lg 1 p 11, 12, 19,
AvTS § 35 lg 1 p 14
Märge tehtud: 07.12.2016
Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 07.12.2091

Maria Jufereva
Lasnamäe Linnaosavalitsus
lasnamae@tallinnlv.ee

Teie nr

Meie 07.12.2016 nr 7-5/161282/1605023

Abivajajale sobiva eluruumi võimaldamine

Austatud Maria Jufereva

Õiguskantslerile andis oma täisealise lapse [] (edaspidi *avaldaja*) nimel murest teada []. Tema sõnutsi ei ole Tallinn kolme aasta jooksul eraldanud avaldajale tema vajadustele vastavat eluruumi.

Kuivõrd avaldaja eluruumi taotlejate järjekorda panemisest on möödunud üle kolme aasta, teen Teile ettepaneku hinnata uuesti tema abivajadust. Kui tal on abivajadus sobiva eluruumi kindlustamisel sotsiaalhoolekande seaduse § 41 tähenduses, palun Teil astuda vajalikke samme avaldajale tema vajadustele vastava eluruumi tagamiseks. Kui linnal ei ole piisavalt sobilikke eluruumi enda omandis, tuleb Teil leida muid võimalusi eluruumi tagamiseks (nt aidata sobiva üürikorterite leidmisel vabaturult või vajadusel maakleri- või lepingutasude maksmisel).

Kui Lasnamäe linnaosas on sotsiaalhoolekande seaduse § 41 tähenduses sobiva eluruumi ootel olnud pikemat aega veel inimesi, palun Teil nendega ühendust võtta, selgitada välja nende inimeste abivajadus eluruumi järele ning selle olemasolul pakkuda neile mõistliku aja jooksul abi sobiva eluruumi leidmisel. Kui järjekorras olevate inimeste vajadused on muutunud ja nad vajavad muud sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud kohaliku omavalitsuse sotsiaalteenust, tuleb Teil vajadusel korraldada inimestele neile vajalikud sotsiaalteenused.

Palun Teil mulle **23. detsembriks 2016** teada anda, milliseid samme olete astunud [] ning ülejäänud eluaseme üürimise järjekorras olevate inimeste abivajaduse küsimuses.

Põhjendan ettepanekut järgnevalt.

Avaldaja on sotsiaaleluruumi üürimist taotlevate isikute järjekorras alates 2013. aasta septembrist. Konkreetset eluruumi on ta taotlenud kahel korral – mõlemad 2015. aastal. Lasnamäe linnaosavalitsus pole pidanud seni võimalikuks vajadustele vastavat ruumi eraldada. Põhjuseks on toodud, et linnal pole piisavalt vabu sotsiaalkortereid ning saadaolevaid kortereid on avaldajast enam vajanud teised abivajajad.

[Sotsiaalhoolekande seadus](#) (SHS) näeb ühe kohustusliku kohaliku omavalitsuse sotsiaalteenusena ette sobiva eluruumi kasutamise võimaluse kindlustamist isikule, kes ei ole võimeline seda endale ise tagama. SHS § 15 järgi tuleb omavalitsusel hinnata inimese

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

abivajadust terviklikult ning osutada vajaduse korral sobivat kohaliku omavalitsuse korraldatavat sotsiaalteenust. Vajalikku abi tuleb inimesele osutada mõistliku aja jooksul.

Kui Lasnamäe linnaosavalitsus leidis, et avaldaja vajas sotsiaalhoolekande seaduse tähenduses abi eluaseme tagamisel, tuli linnaosal seda ka avaldajale mõistliku aja jooksul võimaldada. Kolme aasta pikkust viivitust eluaseme tagamisel ei saa pidada põhjendatuks. Inimesele tuleb abi võimaldada siis, kui ta seda vajab. Sobiva eluaseme andmine võib viibida, kui inimese olukord seda võimaldab. Näiteks annab abivajav inimene teada, et kahe kuu pärast lõpetatakse temaga senine üürileping. Sel juhul tuleb inimesele sobiv eluase tagada üürilepingu lõppemisest. Kui inimene vajab aga sobiva eluaseme leidmisel abi kohe, tuleb tema inimväärikuse tagamiseks leida talle tema vajadustele vastav eluase viivitamata.

Tallinna linna viivitust eluaseme tagamisel on käsitlenud varasemalt ka Riigikohus oma 10.04.2014 lahendis [3-3-1-91-13](#) ning leidnud, et eluruumi tagamise kohustus ei ole sellega täidetud, kui inimene pannakse eluruumi taotlejate järjekorda. Linn peab looma abivajajale ka reaalse võimaluse eluaseme kasutamiseks.

Avaldaja abivajaduse hindamise juures pean vajalikuks selgitada ülalpidajate abistamiskohustuse ulatust. [Perekonnaseadus](#) kohustab ülenejaid sugulasi andma ülalpidamist ka alanejale sugulasele, kes ei ole võimeline ennast ise ülal pidama. Seda abi tuleb aga üldjuhul anda täisealistele inimestele rahas. Näiteks kui täisealine laps ei tule eluasemekulude tasumisega ja endale piisavate elatusvahendite tagamisega toime, peavad tema vanemad maksma talle elatist. Kas ja kui suure elatise maksmise kohustus vanemal on, sõltub mitmetest asjaoludest (vt täpsemalt [perekonnaseaduse §-d 102 ja 103](#)). Kui täisealine laps ei suuda või ei oska endale leida vajadustele vastavat eluaset, ei saa vanematelt nõuda tema abistamist. Siin tuleb vajadusel abi anda omavalitsusel.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Sama: Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet
Tallinna Linnavaraamet